

AKTUELT

av

BJARNE KVAM

Gjesteforelesninger i Dublin ved dr. Sverre Holth.

Ved Trinity College i Dublin blir det hvert år holdt gjesteforelesninger om misjonen. Det var erkebiskop Godfrey Day som i sin tid fikk i stand disse forelesningene over aktuelle misjonsemner, og etter hans død er de blitt viet hans minne.

Til «The Godfrey Day Memorial Lectures 1958» hadde Trinity College, Dublin, gitt nordmannen, professor dr. *Sverre Holth* det ærefulle oppdrag å holde tre gjesteforelesninger i dagene 4.—6. februar.

Dr. Sverre Holth, som var misjonær i China i årene 1925—1952, har siden 1953 vært leder av den teologiske utdanning i det anglikanske bispedømme i Singapore. Han er professor i systematisk teologi ved Trinity College, Singapore, og Honorary Canon of St. Andrew's Cathedral, Singapore.

«En ny æra for kristen misjon» hadde professor Holth valgt som samlenende tema. I den første forelesningen, som han kalte «Overfor en ny situasjon», kom han inn på de politiske, ideologiske og religiøse forandringene som har funnet sted: gjennom de ikke-européiske folks oppvåkning og tilbakegangen når det gjelder Vestens herredømme, gjennom nasjonalismens, kommunismens og sekularismens (materialismens) utbredelse og gjennom de ikke-kristne religioners fornyelse. Dr. Holth pekte videre på behovet for nyorientering når det gjelder misjonstenkning og misjonsstrategi og reiste spørsmålet om en ny misjonsteologi.

I sin annen gjesteforelesning kom dr. Holth inn på problemer i forbindelse med misjonens arbeidsmetoder. Han minnet om hvordan pionermisjonærene hadde brakt med seg sin egen arkitektur, liturgi og musikk og sine egne salmer, og han hevdet at det kristne budskap var blitt knyttet for sterkt til disse former på altfor mange steder. Videre pekte han på at man hadde overvurdert det intellektuelle moment i misjonsarbeidet og lagt for lite vekt på det «liturgiske». Det ble i den forbindelse uttalt at Gud ikke åpenbarte de dypeste hemmeligheter gjennom ord, men ved tegn. Han mente også at misjonæren fra det individualistiske Vesten altfor ofte hadde manglet forståelse for innstillingen blant de ikke-vestlige folkeslag, der bevisstheten om å tilhøre en gruppe, et samfunn (kollektiv) er så avgjørende for livsholdningen. I denne sammenheng

ble det fremholdt at vitnesbyrdet ville veie langt mer om det kom fra en organisert kristen gruppe enn fra en enkelt konvertitt.

«Fra misjon til kirke» var emnet for tredje forelesning. Her understreket dr. Holth at utbredelsen av kristendommen ikke lenger vil bero på misjonærene, men på de unge kirker. Fremmede misjonærer ønsker man fremdeles, men som rådgivere og medarbeidere. De kan ikke komme slik som pionermisjonærene og innføre Vestens sivilisasjon, men bare for å forkynde evangeliet. — Morgendagens misjonær må gjøre seg identisk med dem han blir sendt til, uttalte dr. Holth videre, for initiativet er nå i de unge (innfødte) kirkers hender. Hans oppgave er å vinne full tillit hos det folket han skal arbeide blant.

Den gamle arbeidsmåten med misjonsstasjoner, mente taleren, var snart slutt. Nå var oppgaven å styrke de unge kirker, og gi hurtig hjelp til kristne i trange kår til en bedre sosial stilling. Han mente det var plass for ikke-profesjonelle misjonærer, da de ofte hadde inngang der de profesjonelle møtte stengte dører. Han minnet i denne forbindelsen om den rolle de ikke-profesjonelle spilte for utbredelsen av kristendommen i den første tid, noe som også hadde vært tilfelle innen islam og kommunismen. Intet kunne erstatte dette at budskapet ble ført videre fra mann til mann, uttalte dr. Holth.

Studenterbevegelsen og kirkens misjon

Under denne overskriften ble det fra de skandinaviske kristelige studenterbevegelsers «nordiske lederdager» i august 1957 sendt ut en rapport, der det etter visse prinsipielle overveielser blir pekt på en rekke konkrete arbeidsoppgaver. Studentene oppfordres bl. a. til allerede i studietiden å komme i et reelt forhold til misjonsselskapene og deres hjemmearbeid, til å ta opp egne misjonsoppgaver, direkte eller gjennom verdensbevegelsen. Videre oppfordres de til å danne studiegrupper og granske særlig de brennbare spørsmålene i misjonsarbeidet i dag. De oppmuntres til å stå i korrespondanse med studenter i de unge kirker, og til å ta seg av fremmede studenter som kommer til universiteter i Europa for å studere m. m.

Denne rapporten vil nok egge til diskusjon. Men gledelig er det å merke at misjonen synes å skulle få en så vidt bred plass på de kristelige studenterbevegelsers program i tiden som kommer.

Norge representert ved internasjonal islamkonferanse

I Lahore i Pakistan ble det ved inngangen til dette året holdt en internasjonal islamkonferanse. Staten Pakistan hadde bevilget de nødvendige

midler slik at Panjap Universitet kunne innby representanter fra vel 30 land. Storparten av konferansedeltakerne kom fra muhammedanske land, men det var innbudt og møtte også en hel del ikke-muslimer. Det var folk som på en eller annen måte hadde vist interesse for arabisk språk og islams kultur. Og de av dem som ville, fikk anledning til å holde foredrag under konferansen — på linje med muslimene. Mange benyttet denne anledningen, så over de ni emnene som var satt opp, ble det i løpet av ca. 10 dager holdt i alt 130 foredrag.

Fra Norge deltok magister *Gunnar Melbø*. Om sin reise til Pakistan og om sine inntrykk fra konferansen i Lahore har han fortalt en del i en rekke reisebrev til norske aviser. For en som hadde et grundig kjennskap til islam på forhånd (Gunnar Melbø tok magistergraden i religionshistorie i Oslo og har gitt ut boken «Krigerprofeten. Islams grunnlegger») var det ikke mye nytt å lære teoretisk sett. Men det var lærerikt å oppleve våre dagers muslimske ledere praktisere sin religion og høre hvordan de vurderte verdenssituasjonen, sier han.

I en omtale av islams utbredelse kan Melbø fortelle at den misjon som Ahmadyia-sekten driver bl. a. i Skandinavia med Göteborg som sentrum, ikke blir regnet med av muslimer i det hele tatt, da den er altfor kjjettersk.

Pakistan er vel det muslimland som er mest åpent for Vesten, også for kristen misjon, skriver han. Dette har ført til at samtidig som dørene stenges i India, flytter et stort antall misjonærer over til Pakistan. Men fruktene av dette arbeidet er foreløpig mer enn små. Misjonærene er ikke velsett. Og når noen vil gå over til kristendommen, bryter hatet løs.

Når Pakistan holder dørene åpne for kristen misjon, spør han om grunnen kan være den at de regner misjonærene som ufarlige. Og han konstaterer at tanken om anti-misjon i Europa og Amerika ikke er så fantastisk for en muslim av i dag som den kan synes for oss.

Ny misjonssekretær i N.M.S.

Det norske misjonsselskaps landsstyre har kalt misjonsprest, dr. philos. *Otto Chr. Dahl* til misjonssekretær — etter misjonsprest Johannes Skauge som fratrådte 1. juni 1957 (jfr. NOTM 1957 s. 244).

Misjonsprest Dahl har tatt imot kallet og vil overta sin nye stilling den 1. mai. — Innen den tid håper han å få ferdig en ny og utvidet utgave av lærebok i kirkehistorie til bruk i presteopplæringen på Madagaskar.

Otto Christian Dahl (f. 1903) ble misjonsprest i 1927 og kom etter språkstudier i Frankrike til Vest-Madagaskar der han har hatt sitt virke siden 1929, — den siste tiden som tilsynsman, og som president for Den gassisk-lutherske kirke. I 1937 studerte han indonesiske språk i Hamburg med stipendium fra Instituttet for sammenlignende kulturforskning.

I 1952 ble han dr. philos. ved Oslo Universitet på sin avhandling «Malgache et Maanjan», som ble utgitt av Egede Instituttet (1951) som nr. 3 i serien av vitenskapelige avhandlinger.

Dahl har også ellers vunnet stor anerkjennelse som språkforsker. Han er medlem av Académie Malgache og av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo. Dahl har vært en flittig bidragsyter til NOTM, et innlegg fra hans hånd finnes også i dette nr.

Dahl går rikt rustet til den ansvarsfulle stillingen som misjonssekretær, og vi ønsker ham lykke til å utføre en betydningsfull innsats ved Misjons-selskapets sekretariat.

Generalsekretær Duesund slutter i Israelsmisjonen

Generalsekretær Olaf Duesund i Den Norske Israelsmisjon er blitt utnevnt til sokneprest i Sandsvør og kommer til å overta sin nye stilling i nær framtid.

Olaf Duesund (f. 1904) har vært knyttet til Israelsmisjonen i over 20 år. Etter embetseksamen i 1933 var han reiseprest for Bergens krets av Den Norske Israelsmisjon 1934—36. I 1937 ble han landssekretær i Den Norske Israelsmisjon.

Generalsekretær Duesund har lagt ned et stort arbeid i denne misjons-gren. Han har gjennom årene skaffet seg et inngående kjennskap til jødefolket i fortid og nåtid og til landet Israel. Duesund har nylig gitt ut boken «Israel i går og i dag» som viser at han har fulgt våkent med i det som har skjedd på dette området — jfr. bokmeldingen i dette nr.

Innreisetillatelse til India

Santalmisjonen har fått melding om at det er gitt innreisetillatelse for diakonisse Anne Marie Sulen. Det er første gang på flere år at det er blitt gitt innreisetillatelse for en helt ny, norsk misjonær.

Søster Anne Marie vil få sin gjerning ved spedalskekolonien i Saldoa. Man mener innreisetillatelsen kan være innvilget fordi det ikke har vært andre søkere til denne stillingen. Og siden ingen inder har kunnet fylle plassen, tar man en utlending til tjenesten.

Om denne innreisetillatelsen vil få betydning for fremtiden, er uvisst. Tendensen er tydelig den at inderne selv skal overta også i kirkens ledelse. I Ebenezer evangelisk-lutherske kirke, som kirken på Santalmisjonens felter heter, regner man med at en indisk kristen vil bli valgt til General Superintendent i april. Med det vil den unge kirken være helt selvstendig. Men hjelp vil den fortsatt trenge. Så forhåpentlig vil flere misjonærer få innreisetillatelse om ikke altfor lenge.

Norsk misjonsinnslag på verdensutstilling i Bryssel

I tiden 17. april—19. oktober vil det bli holdt en verdensutstilling i Bryssel, og der skal det være en egen avdeling for det protestantiske misjonsarbeid i Belgisk Kongo.

Av norske misjoner er det Baptistsamfunnet og Pinsevennene som har arbeidsfelter i Belgisk Kongo, og begge vil ble representert på utstillingen. Baptistsamfunnet har stillet billedmateriale til disposisjon og vil også vise et utdrag av misjonsfilmen «Lys over Congo» som ble tatt op av misjonær Frithjof Iversen, og som har vært vist på norske kinoer. Pastor Musiki, en av lederne for den unge kirke på samfunnets felt, vil være til stede under hele utstillingen. Noen norske misjonærer som skal hjem fra feltet på ferie, vil også stoppe noen dager i Bryssel. Som representant for Baptistsamfunnet i Norge vil misjonssekretær *Asak Kristiansen* være til stede ved utstillingen.

Også Pinsevennenes Kongomisjon har sendt utstillingsmateriell, og fire av misjonens innfødte lærere vil komme til Bryssel og bli der under hele utstillingen. Forstander *Fr. Eriksen*, formann i Pinsevennenes Kongomisjon, og misjonærer fra Norge vil også være til stede for kortere tid.

Reisning av statue over Hans Egede

Det er i år 200 år siden Hans Egedes død. Styret for Egede Instituttet har i den anledning tatt initiativet til at det blir reist et minnesmerke over «denne Norges store sønn».

En hovedkomité er blitt oppnevnt og vil i nær fremtid sende ut et «Opprop til reisning av statue over Hans Egede». Det er meningen statuen skal reises i Oslo, der den vil kunne minne flest mulig nordmenn og utlendinger om Hans Egedes store innsats som misjonær og koloniasator. Utførelsen vil bli overlatt til en av våre fremste kunstnere.

Arsmøte i Norsk Misjonsråd

Norsk Misjonsråd holdt sitt årsmøte i Oslo fredag 21. februar. Etter årsmeldingen som ble lagt fram, består Norsk Misjonsråd nå av 26 valgte representanter fra 21 norske misjoner. Dosent dr. *O. G. Myklebust* er konsultativt medlem av rådet.

Til ny formann i Norsk Misjonsråd valgte årsmøtet generalsekretær *Tormod Vågen* (Norsk Luthersk Misjonssamband). Til nestformann valgte man kretssekretær *Magnus Søveraas* (Det norske misjonsselskap), til sekretær generalsekretær *Paul Walstad* (Den Norske Misjonsallianse), og til kasserer *Rolf Engebretsen* (Pinsemenigheten). Generalsekretær *Fridtjov Birkeili* ble valgt til nytt medlem av valutakomiteen (i stedet for

generalsekretær Einar Amdahl). Det ble vedtatt å sende en hilsen til den tidligere formannen, disponent *Carl Mortensen*, som er syk.

Generalsekretær Birkeli ga orientering om forhandlingene under møtet i Ghana. Men da det ennå ikke forelå noen formell meddelelse fra Det Internasjonale Misjonsråd om avstemningsresultatet i Ghana, ble ikke saken realitetsbehandlet i dette møtet.

Forstanderinne Johanne Høeg til Afrika

Frk. *Johanne Høeg* som tok avskjed som forstanderinne ved Misjonskolen for kvinner (NMS) i Oslo sommeren 1957 etter trofast innsats i en årrekke, tiltrådte i midten av mars i år en lengre reise til misjonsfelt i Afrika.

Frk. Høeg fikk i 1921 dannet Sykepleierskenes Misjonsring (SMR), som hun har vært formann for i over 30 år. Og det er etter anmodning nettopp fra dette støtteselskapet hun nå har tatt fatt på denne lange reisen. Det er meningen at hun skal besøke Misjonsselskapets felt i Kamerun først. Siden går turen til Misjonssambandets felt i Etiopia og Tanganyika, og den kommer muligens til å omfatte Madagaskar. Overalt vil frk. Høeg møte tidligere elever og andre venner fra misjonsarbeidet.

Frk. Høeg som er 1. suppleant i styret for Egede Instituttet, ble i siste styremøte ønsket god reise. Men vi vil også her bringe denne veltjente misjonsarbeider vår beste hilsen og takk — med ønsker om en signerik tur til Afrika.

Nytt fra Egede Instituttet

Egede Instituttets årsfest den 31. januar — Hans Egedes fødselsdag — ble meget vellykket. Forbundssalen i Oslo var på det nærmeste fullsatt da styrets formann, lege *Martin Osnes*, ønsket velkommen og åpnet med andakt. Etter vakker sang av Oslo Lærerskoles elevkor ga instituttets leder, dosent dr. *O. G. Myklebust* en orientering om Egede Instituttets arbeidsoppgaver og stilling. Aftenens foredragsholder var generalsekretær dr. *Fridtjov Birkeli*, som talte meget fengslende over emnet «Verdensmisjonen på nye veier?». — Hans orientering om verdensmisjonsmøtet i Ghana og streifene fra kirkemøtet i Nigeria vil man finne gjengitt på annet sted i dette nr. under titelen «Tanker omkring Ghana». I kollekt til Egede Instituttet kom det inn kr. 1.077.

Den 27. januar ble det etter initiativ fra misjonsprest *Erling Gilje* holdt et samvær på Misjonsskolen i Stavanger for medlemmer av støttelaget «Egede Instituttets Venner». Også der fortalte generalsekretær *Birkeli* fra Det internasjonale misjonsråds generalforsamling i Ghana og

kirkemøtet i Nigeria. Dessuten deltok sekretær *Knut Rittedal* og pastor *Trygve Karlsen*. Etter samtale om Egede Instituttet, og om hvordan man best kunne støtte dets virksomhet, valgte møtet en distriktskomité: tilsynsmann Erling Gilje (N.M.S.), kontorfullmektig Henrik B. Hansen (Metodistkirken), forstander Leif Nilsen (Frikirken), samt en representant fra Misjonssambandet (ennå ikke utpekt). Denne komitéen skal samle støttelagets medlemmer et par ganger i året og også forsøke å arrangere et offentlig møte hvert år. — I kollekt til Egede Instituttet kom det inn kr. 272, og dessuten ble det tegnet nye abonnenter på Norsk Tidsskrift for Misjon og nye medlemmer av støttelaget. Samtidig betalte tidligere medlemmer sin kontingent, så tilsynsmann Gilje den følgende dag kunne sende en bankremisse på over kr. 600. Vi takker hjertelig for det gode og oppmuntrende tiltak og håper det inspirerende eksemplet fra Stavanger vil oppmuntre alle våre støttelag og kontaktmenn til å forsøke noe liknende!

Sokneprest *Reidar Bolling* i Skogn har av interesse for Egede Instituttet foretatt en prekenreise i dagene 1.—4. mars. Det ble holdt gudstjenester og møter på følgende steder: Skatval, Værnes, Hegra, Flornes og Meråker. I offer og kollekter kom det i alt inn kr. 350 netto. Sokneprest Bolling skal ha hjertelig takk for sin innsats. Han har lovet å ta en liknende tur siden, og ville flere følge hans gode eksempel, skulle det nok snart vise igjen også i regnskapet.

Vi kan glede våre venner med at det endelig har lyktes å få tak i større kontorlokaler. Arbeidet ved Egede Instituttet har lenge vært hemmet på grunn av plassmangel. Men i våre nye, lyse lokaler i *Theresesgt. 51 II*, som vi flyttet inn i omkring 15. mars, håper vi å kunne løse vår oppgave på en bedre måte enn det tidligere var mulig. Mens arbeidsforholdene før var lite tilfredsstillende både for personalet og besøkende, håper vi nå at det skal bli bra for alle parter — så snart vi kommer i orden. Kontoret ligger like ved Bislett, så det er grei adkomst både med trikk og buss. Vårt nye telefonnr. er: 60 68 17.